

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія фінансово-економічних та облікових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Вікторія СОВА
«19» 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Бюджетна система»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Фінанси, банківська справа та страхування

спеціальність

072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

відділення

Економічне

(назва відділення)

Робоча програма «Бюджетна система»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів
за галуззю знань 07 Управління та адміністрування
спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
«16» серпня 2024 року, 17 с.

Розробник: Вікторія СОВА, викладач-методист, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

Т. Талько

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «16» серпня 2024 року № 1

Голова
Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітня програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Розділів – 3	Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок Освітньо-професійна програма: Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 120		2-й
		Семестр
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	4-й
		Лекції
		30 год.
		Практичні, семінарські
		30 год.
		Лабораторні
-		
Самостійна робота		
60 год.		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 60/60

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Бюджетна система» є надання студентам теоретичних та практичних знань із організації та функціонування бюджетних: устрою, системи, процесу, політики. Важливим при цьому є вивчення сутності бюджетних відносин і характеру впливу на суспільство, розкриття законів побудови і функціонування бюджетної системи, теоретичних засад системи державного фінансового регулювання в ринковій економіці.

Вивчення дисципліни «Бюджетна система» передбачає набуття студентами програмних компетентностей, а саме:

Загальних компетентностей (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальних компетентностей (СК):

СК 1. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин в різних сферах фінансової системи.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування. Компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти:

3. Передумови вивчення дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Правознавство», «Політична економія», «Економіка підприємства», «Статистика».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

РН 2. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 4. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 7. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

РН 12. Володіти методичним інструментарієм здійснення базових контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

РН 14. Застосовувати інновації у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

РН 16. Демонструвати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень особистого професійного розвитку.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти наведено в додатку до робочої навчальної програми.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, тематичний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) та

в процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі, вирішення ситуаційних завдань, робота в Інтернет тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Бюджетна система України та її принципи

Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави

Сутність бюджету. Бюджет як економічна категорія. Функції бюджету.

Вплив бюджету на соціально-економічні процеси. Фактори впливу на бюджети.

Бюджетна політика держави. Завдання бюджетної політики. Зовнішні та внутрішні чинники формування бюджетної політики. Основні напрями бюджетної політики на сучасному етапі.

Бюджетний механізм та його складові. Бюджетна безпека.

Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України

Склад бюджетного законодавства. Бюджетний кодекс України та його структура.

Бюджетний устрій. Сутність та структура бюджетної системи. Зведений бюджет України. Принципи бюджетної системи України.

Бюджетна класифікація та її призначення. Складові частини бюджетної класифікації. Класифікація доходів, видатків та кредитування, фінансування, боргу.

Розділ 2. Державний бюджет України

Тема 3. Склад і структура доходів Державного бюджету України

Сутність доходів бюджету та їх класифікація. Склад і характеристика доходів державного бюджету. Методи формування доходів бюджету.

Податкові надходження. Неподаткові надходження. Доходи від операцій з капіталом. Офіційні трансферти. Збори і надходження до державних цільових фондів.

Планування доходів бюджету. Організація планування доходів бюджету. Порядок планування доходів бюджету. Методи прогнозування та планування доходів бюджету.

Тема 4. Склад і структура видатків Державного бюджету України

Економічна сутність видатків бюджету. Поняття “видатки” та “витрати” бюджету.

Функціональна, економічна, відомча, програмна класифікація видатків бюджету. Класифікація видатків бюджету. Поточні бюджетні видатки і видатки розвитку.

Склад і характеристика видатків державного бюджету. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку; на соціальний захист населення і соціальну сферу; на оборону і управління.

Планування видатків бюджету. Організація планування видатків бюджету. Порядок планування видатків бюджету. Методи прогнозування та планування видатків бюджету.

Бюджетне фінансування. Форми бюджетного фінансування. Кошторисне фінансування, бюджетні кредити, бюджетні інвестиції, державні трансферти.

Зміст і основні принципи кошторисного фінансування. Кошторис бюджетних установ. Види кошторисів. Розпорядники бюджетних коштів.

Тема 5. Фінансування Державного бюджету України

Бюджетний дефіцит і профіцит як показники стану бюджету. Види бюджетного дефіциту. Причини виникнення бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджету.

Сутність та форми державного кредиту. Суб'єкти державного кредиту. Державні позики як основна форма державного кредиту. Класифікація державного кредиту.

Здійснення державних запозичень.

Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України

Сутність державного боргу, його класифікація. Економічні та соціальні наслідки державного боргу. Бюджетна класифікація державного боргу.

Система управління державним боргом. Методи управління державним боргом. Поняття управління державним боргом. Принципи управління державним боргом. Основні етапи процесу управління державним боргом. Інструменти, способи і методи управління державним боргом.

Розділ 3. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини

Тема 7. Надходження та витрати місцевих бюджетів України

Місцеві бюджети як ланка бюджетної системи. Економічна сутність місцевих бюджетів, їхні функції.

Склад і характеристика доходів місцевих бюджетів. Місцеві податки і збори. Власні та закріплені доходи місцевих бюджетів. Доходи місцевих бюджетів, що не враховуються під час визначення обсягу міжбюджетних трансфертів.

Економічна сутність видатків місцевих бюджетів. Склад і характеристика видатків місцевих бюджетів. Видатки загального та спеціального фондів відповідних місцевих бюджетів. Видатки місцевих бюджетів, що не враховуються під час визначення обсягу міжбюджетних трансфертів.

Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування та бюджетна децентралізація

Сучасна система місцевого самоврядування в Україні. Бюджетна децентралізація. Принцип бюджетної субсидіарності. Ключові напрями бюджетної децентралізації. Формування бюджетів об'єднаних громад.

Склад фінансових ресурсів місцевого самоврядування та їхня структура. Фінансова основа місцевого самоврядування. Фінансова незалежність місцевого самоврядування. Місцеві фінансові органи: види, функції.

Бюджет розвитку місцевих бюджетів. Збалансування бюджетів місцевого самоврядування.

Місцеве самоврядування зарубіжних країн.

Тема 9. Міжбюджетні відносини та бюджетне вирівнювання

Поняття та мета регулювання міжбюджетних відносин. Види видатків бюджетів. Джереда здійснення видатків бюджетів. Забезпечення здійснення видатків. Розмежування доходів і видатків між бюджетами.

Види міжбюджетних трансфертів. Базова та реверсна дотації, субвенції, додаткові дотації. Трансферти, що надаються з Державного бюджету України місцевим бюджетам. Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності. Індекс податкоспроможності місцевого бюджету. Міжбюджетні трансферти між місцевими бюджетами.

Тема 10. Бюджетне планування і контроль

Стадії та учасники бюджетного процесу. Організаційні засади складання Бюджетної декларації та проєкту Державного бюджету. Складання та схвалення Бюджетної декларації. Розгляд та затвердження Державного бюджету України. Виконання Державного бюджету України.

Методи бюджетного планування. Застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі.

Контроль за дотримання бюджетного законодавства. Поняття бюджетного контролю. Суб'єкти та об'єкти бюджетного контролю. Класифікація та види бюджетного контролю. Органи бюджетного контролю. Функції та завдання бюджетного контролю.

Відповідальність та заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства. Порушення бюджетного законодавства. Заходи впливу за порушення бюджетного законодавства та їх застосування. Нецільове використання бюджетних коштів. Відповідальність за порушення бюджетного законодавства.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		сем	п	с.р.	
Розділ 1. Бюджетна система України та її принципи					
Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави	16	4	2		10
Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України	14	4	2		8
Разом за розділом 1	30	8	4	0	18
Розділ 2. Державний бюджет України					
Тема 3. Склад і структура доходів Державного бюджету України	16	4	2	2	8
Тема 4. Склад і структура видатків Державного бюджету України	16	4	4	2	6
Тема 5. Фінансування Державного бюджету України	14	2	2		10
Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України	14	4	2		8
Разом за розділом 2	60	14	10	4	32
Розділ 3. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини					
Тема 7. Надходження та витрати місцевих бюджетів України	8	2	2	2	2
Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування та бюджетна децентралізація	6	2	2		2
Тема 9. Міжбюджетні відносини та бюджетне вирівнювання	6	2	2		2
Тема 10. Бюджетне планування і контроль	8	2	2		4
Разом за розділом 3	28	8	8	2	10
Підсумкова контрольна робота	2			2	0
Усього годин	120	30	22	8	60

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми і зміст семінарських занять	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави 1. Призначення та роль бюджету держави в розвитку країни. 2. Значення бюджету у регулюванні соціально-економічних процесів. 3. Бюджет держави як особлива форма державного плану.	2

	<ul style="list-style-type: none"> 4. Призначення та функції бюджету. 5. Мета та завдання та принципи бюджетної політики. 6. Бюджетний механізм та його складові. 7. Бюджетна безпека. 	
2	<p>Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Склад бюджетного законодавства. 2. Бюджетний кодекс та його основні положення. 3. Основи сучасного бюджетного устрою України. 4. Поняття бюджетної системи та бюджетного устрою. 5. Структура бюджетної системи України та принципи її побудови. 6. Суть та призначення бюджетної класифікації. 	2
3	<p>Тема 3. Склад і структура доходів Державного бюджету України</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Сутність доходів бюджету та їх класифікація. 2. Склад і характеристика доходів державного бюджету. 3. Податкові та неподаткові надходження. 4. Доходи від операцій з капіталом та офіційні трансферти. 	2
	<p>Тема 4. Склад і структура видатків Державного бюджету України</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність видатків бюджету. 2. Класифікація видатків бюджету. 3. Склад і характеристика видатків державного бюджету. 4. Планування видатків бюджету. 5. Бюджетне фінансування. 6. Розпорядники бюджетних коштів. 	4
3	<p>Тема 5. Фінансування Державного бюджету України</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Сутність, форми та види бюджетного дефіциту. 2. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. 3. Причини виникнення та соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту. 4. Шляхи подолання бюджетного дефіциту. 5. Профіцит бюджету. 6. Роль і місце державного кредиту в покритті дефіциту бюджету. 	2
4	<p>Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Державний борг та його структура. 2. Класифікація державного боргу. 3. Бюджетна класифікація державного боргу. 4. Причини виникнення і наслідки зростання державного боргу. 5. Джерела погашення державного боргу. 6. Характеристика основних методів управління державним боргом. 	2
	<p>Тема 7. Надходження та витрати місцевих бюджетів України</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність місцевих бюджетів, їхні функції. 2. Склад і характеристика доходів та видатків місцевих бюджетів. 3. Місцеві податки і збори як дохідна база місцевих бюджетів. 4. Власні та закріпленні доходи місцевих бюджетів. 5. Видатки місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих 	2

	бюджетів.	
5	Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування та бюджетна децентралізація 1. Зміст та значення Європейської хартії місцевого самоврядування. 2. Система місцевого самоврядування в Україні. 3. Ключові напрями бюджетної децентралізації. 4. Склад фінансових ресурсів місцевого самоврядування та їхня структура. 5. Місцеві фінансові органи: види, функції.	2
6	Тема 9. Міжбюджетні відносини та бюджетне вирівнювання 1. Поняття та мета регулювання міжбюджетних відносин. 2. Розмежування доходів і видатків між бюджетами. 3. Види міжбюджетних трансфертів. 4. Вертикальні та горизонтальні дисбаланси. 5. Індекс податкоспроможності місцевого бюджету.	2
7	Тема 10. Бюджетне планування і контроль 1. Стадії та учасники бюджетного процесу. 2. Організаційні засади складання та схвалення Бюджетної декларації. 3. Організаційні засади складання та схвалення проєкту Державного бюджету. 4. Виконання Державного бюджету України. 5. Контроль за дотримання бюджетного законодавства. 6. Відповідальність та заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства.	2
	Усього годин	22

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми і зміст практичних занять	Кількість годин
1	Тема 3. Склад і структура доходів державного бюджету України 1. Визначення структури доходів зведеного бюджету України. Визначення частки прямих і непрямих податків у доходах зведеного бюджету України. 2. Аналіз складу та структури доходів Державного бюджету України в цілому та у розрізі за загальним і спеціальним фондами.	2
2	Тема 4. Склад і структура видатків Державного бюджету України 1. Визначення структури видатків зведеного бюджету України. 2. Аналіз складу та структури видатків Державного бюджету України за відомчою та функціональною класифікаціями. 3. Визначення переліку видатків загального та спеціального фондів Державного бюджету України.	2
3	Тема 7. Надходження та витрати місцевих бюджетів України і видатки місцевих бюджетів України 1. Визначення структури часток доходів і видатків місцевих бюджетів України. Вирішення ситуаційних завдань.	2
4	Підсумкова контрольна робота	2
	Усього годин	8

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми і зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, призначення і роль бюджету держави 1. Принципи бюджетної політики. 2. Бюджетна безпека.	10
2	Тема 2. Бюджетний устрій і побудова бюджетної системи України 1. Органи управління бюджетною системою України. 2. Характеристика розділів Бюджетного кодексу України.	8
3	Тема 3. Склад і структура доходів Державного бюджету України 1. Зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на доходи бюджету. 2. Доходи загального фонду Державного бюджету України.	8
4	Тема 4. Склад і структура видатків Державного бюджету України 1. Принципи бюджетного фінансування. 2. Методи бюджетного фінансування.	6
5	Тема 5. Фінансування Державного бюджету України 1. Джерела фінансування бюджету. 2. Умови затвердження Державного бюджету з дефіцитом та профіцитом.	10
6	Тема 6. Обслуговування боргових зобов'язань Державного бюджету України 1. Сутність та види державного боргу. 2. Склад та характеристика видатків на обслуговування та погашення державного боргу. 3. Управління державним боргом.	8
7	Тема 7. Надходження та витрати місцевих бюджетів України і видатки місцевих бюджетів України 1. Видатки місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів.	2
8	Тема 8. Бюджети місцевого самоврядування та бюджетна децентралізація 1. Місцеве самоврядування зарубіжних країн (за вибором).	2
9	Тема 9. Міжбюджетні відносини та бюджетне вирівнювання 1. Критерії розмежування видів видатків між місцевими бюджетами.	2
10	Тема 10. Бюджетне планування і контроль 1. Методи бюджетного планування. 2. Відповідальність та заходи впливу за вчинені порушення бюджетного законодавства.	4
	Усього годин	60

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, відеоролики, мультимедійний проектор та екран. Навчально-методичне забезпечення з дисципліни, розміщене на навчально-інформаційному порталі Moodle.

15. Заняття, що підлягають оцінюванню

Розділ 1		Тематична	Розділ 2				Тематична	Розділ 3				Тематична	Підсумкова к.р.	II семестр
T1	T2		T3	T4	T5	T6		T7	T8	T9	T10			
СЗ №1	СЗ №2		СЗ №3	СЗ №4-5	СЗ №6	СЗ №7		СЗ №8	СЗ №9	СЗ №10	СЗ №11			

Максимальна оцінка - 12 балів
Мінімальна оцінка – 1 бал

16. Рекомендована література

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985 (у редакції від 16.11.2009), http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_036
2. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР із змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI із змінами та доповненнями, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2756-VI із змінами та доповненнями, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» від 03.11.2023 р. № 2710-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2710-20#Text>
6. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. №2017-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>.
7. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 30.06.1999 р. № 783-XIV із змінами та доповненнями, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-14#Text>
8. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII із змінами, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/157-19/page>
9. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. №1533-III із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
10. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. №1058-IV із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР із змінами та доповненнями, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV із змінами та доповненнями, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
13. Про структуру бюджетної класифікації України: Постанова Верховної Ради України від 12.07.1996 № 327/96-ВР, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327/96-%D0%B2%D1%80#Text>
14. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 6.03.2019 р. №227, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n15>

15. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-п>

16. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.04.2015 р. № 214 із змінами, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-п>

17. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 р. № 228 із змінами, <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/228-2002-п>

18. Про бюджетну класифікацію: Наказ Міністерства фінансів України від 14.01.2011 р. №11 із змінами та доповненнями, <http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11>

19. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 р. № 333 із змінами, <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12>

20. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2012 р. № 1407 із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13#Text>

21. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування доходів та інших надходжень державного бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 29.01.2013 р. № 43 із змінами, <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0291-13>

22. Про затвердження Порядку відкриття та закриття рахунків у національній валюті в органах Державної казначейської служби України: Наказ Міністерства фінансів України від 22.06.2012 р. № 758 із змінами, <https://ips.ligazakon.net/document/RE21518>

23. Про затвердження Порядку формування Єдиного реєстру розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів: Наказ Міністерства фінансів України від 22.12.2011 р. № 1691 із змінами, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0033-12#Text>

Підручники (навчальні посібники)

24. Бюджетна система: Навчальний посібник / [Баранова В.Г., Дубовик О.Ю., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. В.П. Хомутенко. – Одеса: Видавництво Бартенєва, 2014. – 392 с.

25. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене/ І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська/ – Харків: Видавець Іванченко І. С., 2015. – 284 с.

26. Бюджетна система: Навч. посіб. /Н.І. Климаш, К.В. Багацька, Н.І. Дем'яненко та ін. за заг. ред. Т.А. Говорушко. – Львів «Магнолія 2006», 2014. – 296 с.

27. Бюджетна система: підручник / за ред. д.е.н., професора В.Г.Демяниина, д.е.н., професора О.П. Криленко та Д.е.н., професора З.М.Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с.

28. Бюджетна система [Електронний ресурс] : підручник / С. В. Юшко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 383 с.

ДОПОМІЖНА

29. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник в схемах і таблицях/ С. В. Качула, Л. В. Лисяк, О.В. Добровольська. – Дніпро: Монолит, 2022. – 200 с.

30. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. – Дніпро: Монолит, 2021. – 332 с.

31. Миськів Г. Бюджетна система : теоретичні та практичні аспекти (у схемах і таблицях) : навчальний посібник. Львів : Растр-7, 2020. – 272 с.

32. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: Навчальний посібник / [За заг. ред. В. В. Зубенка]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-П) впровадження». – К., 2017. – 184 с.

33. Фінанси бюджетних установ : навч. посіб. / Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека, О. В. Люта, Н. Г. Пігуль ; за заг. ред. Н. А. Дехтяр. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 229 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

34. Верховна Рада України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>

35. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/>

36. Державна податкова служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tax.gov.ua/>

37. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>

38. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/>

39. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mof.gov.ua/>

40. Пенсійний фонд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua/>

41. Міжнародний валютний фонд. – Режим доступу : www.imf.org.

42. Інститут бюджету та соціально-економічних досліджень. – Режим доступу : <http://www.ibser.org.ua/>

43. Інформаційний проект “Ціна держави“. – Режим доступу : <http://cost.ua/>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БЮДЖЕТНА СИСТЕМА»

Для денної форми здобуття освіти

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 3-х розділів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 розділ – 1,0 (30 год.);
- 2 розділ – 2,0 (60 год.);
- 3 розділ – 1,0 (30 год.).

Робочою програмою профільного предмета передбачено застосування 3-х форм контролю знань здобувачів освіти: поточного, тематичного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється у формі усних відповідей, доповнень на семінарських заняттях, письмового опитування, розв'язування задач, виконання тестів тощо.

За кожним елементом розділу, передбаченого робочою програмою, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути:

- усне опитування;
- письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо);
- тестування знань студентів з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу;
- виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії);
- перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді здобувачів освіти;
- участь у ділових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.
-

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;
- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Тематичний контроль.

Тематичний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни.

Тематична оцінка визначається як середнє арифметичне набраних балів за поточну роботу при вивченні тем певного розділу.

3. Підсумковий контроль.

Вивчення трьох розділів навчальної дисципліни «Бюджетна система» завершується виконанням підсумкової контрольної роботи. Її мета – виявлення кінцевого результату засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Критерії оцінювання знань студентів за підсумкову контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни «Бюджетна система» як профільного предмета, вивчення якого передбачене освітньою програмою профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти, здійснюється за 12-бальною шкалою (табл. 1), з подальшим переведенням семестрової оцінки в оцінку за національною шкалою «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» з визначенням рейтингу студента в балах за 100-бальною шкалою (табл. 2) та перенесенням підсумку у Відомість успішності з навчальної дисципліни.

Таблиця 1. Оцінювання навчальних знань студентів

Рівень досягнень	Бали	Критерії оцінювання знань студентів
I. Початковий	1 бал	Студент має уявлення з визначеної проблеми, за допомогою викладача може розпізнати окремі поняття навчальної дисципліни «Бюджетна система», що стосуються навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни.
	2 бали	Студент намагається відтворити окремі поняття, за допомогою викладача або з використанням підручника володіє елементарними знаннями за програмою; обирає правильний варіант відповіді з двох запропонованих (на рівні «так – ні»).
	3 бали	Студент відтворює окремі поняття; з допомогою викладача або з використанням підручника фрагментарно визначає їхні ознаки; відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; з допомогою викладача фрагментарно виконує практичні завдання без належного оформлення.
II. Середній	4 бали	Студент з допомогою викладача або з використанням підручника відтворює незначну частину навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни, дає визначення окремих фінансових понять, у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання з неповним їх оформленням.
	5 балів	Студент відтворює основний зміст навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни, відповідаючи на

		запитання викладача; дає визначення окремих фінансових понять; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника; у відповідях може допускати помилки; з допомогою викладача виконує практичні завдання, частково оформляє їх.
	6 балів	Студент самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни; частково дотримується логіки його викладу; відповідає на окремі запитання; у цілому правильно вживає фінансову термінологію; у відповідях допускає помилки; розв'язує прості типові задачі з допомогою викладача; з допомогою викладача виконує практичні завдання, оформляє їх без висновків.
III. Достатній	7 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює більшу частину навчального матеріалу у межах програми навчальної дисципліни; у відповідях на запитання допускає неточності; розв'язує прості типові задачі звертаючись за консультацією до викладача; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.
	8 балів	Студент самостійно і послідовно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; дає порівняльну характеристику явищ та процесів; виправляє допущені помилки; розв'язує типові задачі користуючись алгоритмом; виконує практичні завдання, звертаючись за консультацією до викладача, оформляє їх, робить неповні висновки.
	9 балів	Студент вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни та відповідає на поставлені запитання, передбачені навчальною програмою; з допомогою викладача узагальнює, систематизує та встановлює причинно-наслідкові зв'язки; самостійно розв'язує типові задачі; виконує практичні завдання, оформляє їх, робить нечітко сформульовані висновки.
IV. Високий	10 балів	Студент системно та вільно відтворює навчальний матеріал у межах програми навчальної дисципліни та обґрунтовано відповідає на запитання, передбачені навчальною програмою; узагальнює, систематизує, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно розв'язує типові задачі у межах програми; робить чітко сформульовані та обґрунтовані висновки.
	11 балів	Студент логічно, усвідомлено оперує навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни; обґрунтовано відповідає на запитання; самостійно аналізує і розкриває сутність і функції фінансів; встановлює і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях; самостійно розв'язує задачі; ретельно виконує практичні завдання, оформляє їх, робить логічно побудовані та обґрунтовані висновки.
	12 балів	Студент виявляє системні, міцні та глибокі знання за програмою профільного предмета, може вести дискусію з конкретного питання; вільно розв'язує задачі різного рівня складності; вміє

		без помилок виконувати практичні завдання, передбачені програмою профільного предмета, робить логічно побудовані та аргументовані висновки, самостійно користується різними джерелами інформації; наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.
--	--	---

Таблиця 2. Переведення оцінки за 12 бальною школою в оцінку за національною шкалою з визначенням рейтингу студента в балах

Оцінка за 12 бальною шкалою	Оцінка національна	Рейтинг студента, бали
12	Відмінно	100
11		96
10		93
9	Добре	89
8		84
7		79
6	Задовільно	73
5		69
4		64
3	Незадовільно	59
2		40
1		20